

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velj: mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Velika železniška nesreča v Zagorju

NA SREČO BREZ ČLOVEŠKIH ŽRTEV. — MATERIALNA ŠKODA PRECEJŠNJA. — 9-URNA ZAMUDA VLAKOV.

V minuli noči ob 1.25 se je pripetila na kolodvoru v Zagorju težka železniška nesreča, ki je celih osem ur zavrla ves promet na progi-Maribor-Ljubljana, ni pa k sreči zahtevala nobenih žrtv razen materijelnih, ki tudi niso tako velike, kakor se je prvotno domnevalo.

Po Mariboru se je že v jutranjih urah doznalo za nesrečo, ker so ljudje željno pričakovali ljubljanske časopise, a ga vse predpolne ni bilo. V zvezi z nesrečo so se razširile razne govorice o številnih človeških in ogromnih materijelnih žrtvah, kar se je na slepo verjelo, ker so bile na kraju nesreče potrpane vse telefonske in telegrafске vezi.

V Maribor je prispel poslednji vlak sinoči ob 22. Proga na je bila očiščena davi ob 10.

Nesreča se je pripetila na ta način, da je zbiralni tovorni vlak zavozil v

zadaj v tovorni vlak, ki je bil na postaji v Zagorju pripravljen za odhod. Sunek je bil tako močan, da so iztirili štirje zadnji vagoni vlaka, ki je stal v Zagorju. Dva voza sta popolnoma razdejana, dva pa poškodovana. Od zbiralnega vlaka so tudi iztirili štirje vozovi, dočim jih je pet popolnoma zdrobljenih. Ruševine so progo docela zatrpale, tako da je bil promet med Ljubljano in Zidanim mostom popolnoma ustavljen. Dočim so vlaki iz Zagreba redno prihajali v Maribor.

Škoda se ceni na en milijon dinarjev. Na kraj nesreče so odšli pomožni vlaki iz Ljubljane in tudi iz Maribora. Ljubljanski brzovlak, ki prispe v Maribor ob 4. zjutraj, pa je prispel s časopisi šele ob 12.

Kdo je zakrivil nesrečo, komisija iz Ljubljane še ni mogla ugotoviti. Vlakovodja trdi, da je bila proga prosta, dočim osebje na postaji zatrjuje nasprotno.

Dr. Tuka obsojen na 15 let ječe

KONEC NAPETEGA VELEIZDAJNIŠKEGA PROCESA.

BRATISLAVA, 5. okt. Danes je bila izrečena sodba v velikem procesu, ki je trajal več mesecev, proti dr. Tuki, bivšemu poslancu Hlinkove Slovaške

ljudske stranke in bivšemu vseučiliškemu profesorju, radi špijonaže in veleizdaje v korist Madžarski. Dr. Tuka je bil obsojen na 15 let težke ječe.

Najvažnejše določbe iz novega zakona o nazivu in razdelitvi države

Člen 1. določa, da se imenuje država odslej kraljevina Jugoslavija.

Člena 2. in 3. določata razdelitev na 9 banovin in njih razmejitve.

Členi 4. do 15. objavljajo določbe o banih, njih delokrogu, pravicah in dolžnostih.

Bana postavlja kralj na predlog notranjega ministra v soglasju z min. predsednikom. Ban je predstavnik kraljevske vlade in vrši najvišjo politično in splošno upravno oblast v banovini, rešuje končno vse predmete svoje pristojnosti. Podrejene so mu vse oblasti splošne uprave v banovini. Kot druga instanca splošne uprave rešuje vse pritožbe proti upravnim aktom, vrši nadzorstvo nad samoupravami in vodi nadzorstvo nad posli evidence obrambne sile, v kolikor spada ta evidence v delokrog notranje uprave. V pristojnost bana spadajo vsi posli okrog pospeševanja vseh kmetijskih panog, posli kolonizacije, zgradbe in vzdrževanje vseh cest izven obč. in okrajnih, državnih poslopij, sploh vsi gradbeni posli, kanalizacije, vodni toki, izkoriščanje vodnih sil, melioracije itd.; nadzorstvo nad delniškimi družbami, zadrugami, trg.-obrtnimi zbornicami; izvajanje zakonov o gozdovih, obnova gozdov, nadzorstvo nad drž. rudniki, vsi posli dozdnih rudarskih glavarstev; zaščita in inspekcija dela, posredovanje dela, nadzorstvo del. zbornice, nadzorovanje soc. ustanov, skrb za invalide; posli sanitetne uprave, bolnic, kopališč, zdravilišč; osnov

no, meščansko in nižje strokovno šolstvo, nadzorstvo nad delom in osebje srednjih šol; nadzorstvo nad društv. V njegov delokrog spada tudi postavljanje, premeščanje, napredovanje, upokojeitev in odpust nižjega osebja splošne uprave do zaključno 2. skupine III. kategorije.

Čl. 18. določa banovo plačo na 95 tisoč Din letno ter draginske doklade.

Člen 19. določa, da se dodeli banu pomočnik, ki ga nadomešča v primeru, da je zadržan, v vseh poslih.

Členi 20. do 22. določajo, da se posamezni srez v banovini lahko združijo v okrožne inšpektorate, katerim na čelo se postavi okrožni inšpektorji s potrebno kvalifikacijo (fakultetska izobrazba in najmanj 12 let drž. službe). Okrožni inšpektorji so pomožni organi bana v vseh poslih javne varnosti v svojem območju.

Člen 23. določa, da morajo banovine pričeti poslovati najkasneje po poteku dveh mesecev, ko stopi zakon v veljavo. Takrat preneha poslovanje velikih županij.

Člen 24. ukinja zakon o oblastnih in sreskih samoupravah, ki s tem prenehajo eksistirati.

Člen 28. določa, da bo notranji minister po uveljavljanju tega zakona razpustil vsa plemenska društva, ki so v nasprotju z državnim in narodnim edinstvom.

Člen 29 določa, da se imajo odslej izobesiti samo državne zastave.

Zopet samomor v gozdu nad tretjim ribnikom

Iz pisem in dokumentov ugotovljena identiteta.

Davi so našli v gozdičku nad tretjim ribnikom neznane samomorilca, ki je prav nizko, skoraj sede visel z nekega drevesa. O zadevi so ljudje takoj obvestili policijo in žandarmerijsko stanico v Mariboru. Orožniški komandir Martin Podkrižnik je takoj odšel na označeno mesto in našel kakih 200 korakov od ceste samomorilca, ki se je obesil na mladno brezo med resjem in praprotno. Visel je na navadnem motvozu, ki ga je šestkrat preganil, da bi vzdržal težo njegovega telesa. Prizor je bil strašen. Obraz in roke so mrliču že posinele. Bil je popolnoma in dostojno oblečen. Na sebi je imel celo površnik in ni snel niti ovratnika niti kravate.

V žepu je imel listino s potnim listom in tremi pismi. Iz potnega lista je bilo razvidno, da gre za spedijskega pomočnika Ljudevita Kerna, rodno iz Zagreba. Iz vsebine pisem pa se da sklepati, da se je na smrt dobro pripravil. Predvsem je uredil vse svoje denarne zadeve. Tvrdko Kiffmann je naprosil, naj izplača njegovi materi prejemke, ki jih ima prejeti za zadnjih štirinajst dni, dočim je naprosil svojega prijatelja, nekega tukajšnjega uradnika, naj uredi zadevo njegovega zavarovanja in vse izroči materi.

Vsekakor sta ga gnala v smrt obup in slabe življenske razmere.

Pobalinski čin na državni cesti

V četrtek krog 10. ure zvečer se je vozil z motociklom Danijel Šugman ml., trgovec v Sv. Marjeti nižje Ptuja, iz Maribora po državni cesti mimo Betnavskih ribnikov proti Bohovi. Nenadoma je v bližini kilom. kama 132 zadel ob žico, ki je bila razpeta preko ceste in ki je v temi ni videl. Seveda je padel in si je pri padcu zlomil levo nogo. Za njim je par minut nato privozil z avtom lesni trgovec Mat. Marin iz Poljskave, ki je ponesrečenca našel na tleh. Takoj nato pa je privozil z nasprotni strani proti Mariboru potnik tvrdke Gusel iz Maribora, Majer, ki je ponesrečenega Šugmana naložil na avto in ga zapeljal v mariborsko bolnico. Orožniška postaja na Teznu je takoj, ko je prejela obvestilo o dogodku, uvedla obsežno preiskavo za storilca, dozda žal ni imela uspeha. To liko je gotovo, da ni šlo za nikak roparski napad, ampak za navadno pocestno pobalinstvo. Žica je bila pripeta na eni strani na jablano, na drugi strani pa na kol, ki so ga zlikovci bogve odkod prinesli.

V Dravi najdena utopljenka

Pri Sv. Martinu pri Vurbergu so večeraj potegnili iz Drave truplo neznane utopljenke, ki še ni bilo dolgo v vodi. — Utopljenka je stara okrog 25 let in je imela na sebi temno-modro krilo in rdečo bluzo s kratkimi rokavi. Njene identitete doslej še niso mogli ugotoviti.

Prilet vojaški begun.

Mariborska žandarmerija je včeraj aretirala vojnega beguna Ludovika H., ki ga vojaške oblasti zasledujejo že od februarja. Bil je že leta 1927, poklican k vojakom, a je že drugič pobegnil. Skri-val se je v Avstriji, pred desetimi dnevi pa se je vrnil in se potikal v obmejnih krajih, kjer so ga izsledile oblasti.

Izza 6. januarja

ni noben dogodek v tu- in inozemstvu vzbudil večje pozornosti nego zakon o novem imenu naše države in o novi državni ureditvi, ki pomeni globoko zarezo v zgodovini naše mlade države. Beograjski listi poročajo, da prihajajo iz cele države izjave priznanja in odobravanja nad odločnim korakom vlade in kralja, ki sta z novim zakonom manifestirala trdno voljo, da afirmirata idejo narodnega in državnega edinstva ter popolne enakopravnosti vseh delov naroda in države. Po perijodi sedanjega stanja, po 6. jan., ki lahko imenujemo dobo pomirjevanja duhov, sledi sedaj druga perijoda: doba reorganizacije države na razumni, stvarni in napredni podlagi.

Tudi zagrebško časopisje povdarja veliki pomen novega zakona, ki ima nalogo, da iz temelja preobrazi državno življenje in odnošaje med posameznimi deli naroda. Enotni naziv države Jugoslavija naj bo jamstvo, da se nobeno plemo ne smatra za kaj višjega nego druga plemena, da nima nobena pokrajina kakršnihkoli predpravice bodisi v gospodarskem ali nacionalnem pogledu.

Inozemska javnost, tudi ona, ki ni s simpatijo gledala na današnje stanje v naši državi, se tudi ne more ubraniti v našo državo, ki ga je napravil novi zakon. Dunajska »Neue Freie Presse« objavlja uvodnik o pomenu novega upravnega zakona ter povdarja, da pomeni pretvoritev kraljevine SHS v kraljevino Jugoslavijo dogodek največje politične dalekosežnosti in važen mejnik v notranjepolitičnem razvoju države.

V diplomatskih in političnih krogih sosednih in tudi drugih držav pozdavlja istotako novo ureditev Jugoslavije kot nadaljni korak k njeni konsolidaciji. Povdarja se zlasti, da so z novo ureditvijo države uzadovoljene potrebe vseh pokrajin in da se je zlasti vodil račun o ekonomskih in gospodarskih prilikah zemlje.

Malokedaj je kakšen ukrep ali zakon zadet na tako soglasno in enodušno odobravanje doma in v tujini. Zato je upati, da bo res tudi služil nam vsem in celi državi v srečo in napredek

Šahovski turnir v Rogaški Slatini

Rubinstein siguren zmagovalac. — Pirc na tretjem mestu.

ROGAŠKA SLATINA, 5. okt. Popoldne je končala remis tudi še partija König-Geiger in je stanje po XIV. kolu: Rubinstein 11, Takacs 9 in pol, Pirc, Grünfeld, Przepiorka in Maroczy 9, Flohr 8 in pol (1), Canal 8, Sämisch 7 in pol, Brinckmann 7, Hönlinger 7 (1), dr. Geiger 5 in pol, König 5, dr. Singer 3, Rožič in Jovanovič 2.

Spominiaite se CMD

40 let mariborske moške kaznilnice

PRVA KAZNILNICA Z MLADOSTNIM ODDELKOM. — NAJMODERNEJŠI KAZNILNIŠKI ZAVOD PRI NAS. — NAJVEČJI DRŽAVNI ZAVOD V SLOVENIJI.

Danes je minulo točno štirideset let, odkar je bila mariborska moška kaznilnica izročena svojemu namenu.

Dograjena je bila dne 1. oktobra 1889. leta, 5. oktobra pa je sprejela prve kaznjence. Do prevrata je bil novi kompleks kaznilniških poslopij najmodernejša kaznilnica v bivši Avstriji, zgrajena specijelno po predpisih za izvrševanje kazni, ki so takrat bili v Avstriji uzakonjeni. Bila je prva avstrijska kaznilnica s posebnim mladostnim oddelkom. V splošnem pa se je sestojala iz treh bistveno različnih oddelkov: skupnih zaporov, samotnih zaporov in mladostnega oddelka. Bistvo samotnega zapora je bilo po zakonu iz leta 1873. v tem, da so mogli kaznjenci, od katerih se je pričakovalo, da se poboljšajo, skrajšati svojo kazen v samotnem zaporu v razmerju 3:2. Dva dni v samotnem zaporu sta štela za tri dni v skupnem zaporu.

Kaznilnica ima danes 64 paznikov in 11 uradnikov. Tekom zadnjih desetih let je sprejela 12048 kaznjencev. V mariborsko kaznilnico spadajo namreč vsi odrasli obsojenci, ki so obsojeni nad eno leto težke ječe, in mladoletni, ki imajo prestati nad 6 mesecev odmerjeno kazen. Kaznilnica je pristojna tudi za okrožni sodišči v Splitu in Šibeniku, od 1. 1923. pa tudi za muslimanske kaznjence iz Južne Srbije, ki so po večini odmetniki in brez izjeme obsojeni na 20letno ječo. Do konca marca so še vsi nosili okove.

Kaznjenci so po večini Slovenci. Ob novem letu jih je bilo 357, Srbov in Hrvatov 132, Arnavtov 42, Turkov 13, Nemcev 11, Madžari pa 4. Po veri je bilo 477 katoličanov, 112 muslimanov, 8 evangelistov, 1 grkokatolik in 1 brez konfesije.

Bistro moderne kaznilnice je navajanje kaznjencev k delu, kar je v mariborski kaznilnici izvedeno do skrajnosti. Vsem mlajšim kaznjencem se nudi prilika, da se izučijo kakršnekoli obrti: krojaštva, čevljarstva, mizarstva, metlarstva, ključavničarstva, kovaštva, tkalstva, knjigovezništva itd. Delo v kaznilnicah je po zakonu predpisano in je predvsem vzgojnega pomena.

Zdravstveno stanje je v splošnem povoljno. Kaznilnica ima svojega zdravnika bolnico z 52 posteljami, dobro lekarno in razne moderne zdravstvene naprave, kakor višinsko solnce itd. Umrljivost je neznatna. V minulem letu je od 558 kaznjencev umrlo le 12, leta 1927 pa od 596 samo 13, dočim jih je leta 1918 od

312 umrlo 78, kar je pripisati gladovanju.

Poleg obrtnih delavnic ima kaznilnica dve šoli: za samotni zapor in mladostni, analfabetski tečaj in dve knjižnici. Knjižnica za odrasle ima 5000 knjig, knjižnica za mladostne kaznjence pa 1900 zvezkov.

Leta 1917. se je pričelo graditi posebno poslopje za mladostne kaznjence poleg moške kaznilnice. Ostalo pa je le pri temeljih. Vprašanje je, ali se bo poslopje dogradilo v zavod za mladostne kaznjence ali za stanovanjsko poslopje.

Od leta 1925. je kaznilnica lastnik 75 oralov zemljišč, ki služijo kot posreden zavod, toda zemljišče je zaenkrat pre-majhno.

V kaznilnici je 27 kaznjencev obsojenih na dosmrtno ječo, nad tretjino (okrog 200) pa je kaznjencev, ki so obsojeni na 10—20 let težke ječe. Razveseljivo je dejstvo, da število mladostnih kaznjencev v Sloveniji stalno pada. Leta 1918. jih je bilo v zavodu 67, leta 1920. pa 91, dočim jih je bilo v minulem letu povprečno 27.

Mariborsko moške kaznilnico so gradili pet let, od leta 1884. — do 1889., in je najmočnejši državni zavod v Sloveniji, ki ima prostora za 472 kaznjencev. Vendar jih sprejme vsako leto mnogo več, od 550—600. Vse svoje potrebščine krije izključno na domačem trgu in je kot konzument za mesto Maribor velikega pomena.

Ob desetletnici naše zakonodaje pa se pripravljajo korenite reforme specijelno glede izvrševanja kazni. V veljavo bodo stopili predpisi o pogojnem odpustu, dočim bo z novim letom ukinjeno krajšanje kazni v samotnem zaporu, ker se uvede takozvani irski progresivni sistem v izvrševanju kazni. Po omenjenem sistemu mora sleherni kaznjenec najprej v samotni zapor in šele nato v skupni. Pozneje eventualno v posredni zavod kot polprosti kaznjenec, naposled pa je lahko deležen predčasnega pogojnega odpusta. Kakšne bodo reforme v reorganizaciji kaznilnic, se zaenkrat še ne ve.

Zavodu je po prevratu ravnateljaval g. Fišer, ki je bil v februarju leta 1924. upokojen. V novembru istega leta pa je bil imenovan višjim ravnateljem gosp. Niko Vrabl, ki je še danes na čelu zavoda.

Pod njegovim vodstvom bo kaznilnica v nedeljo 20. t. m. priredila interno proslavo v spomin na 40letnico zavoda s koncertom, petje godbo in deklaracijami.

Interesente iz okolice Maribora, zlasti pa one iz Celja, Ptuja, Ljutomerja itd., ki bi prevzeli nabiralne pole, naprošamo, naj se obrnejo na podpredsednika komiteja g. A. Birgmayerja ml., Maribor, Meljski dvor, in tudi podpisovalci deležev iz mariborske okolice.

Mariborčani, ako hočete imeti korist od tujkega prometa in si zboljšati današnje gospodarsko situacijo, podpisujte deleže za vzpenjačo.

Današnji sobotni trg

je plaval v izobilju. Na živilskem trgu je bil neverjeten naval prodajalcev raznih poljskih pridelkov in povrtja. Cene so bile precej ustaljene in so padle na zelo simpatično nižino. Največ je bilo kajpak raznovrstnega sadja in tudi gob je bilo v izobilju. Perutnine je tudi bilo izredno veliko. Preko 600 komadov je prišlo na trg po običajni ceni. Na Vodnikov trg je prispelo že sinoči 16 vozov krompirja, zelja in čebule, a danes predpolke je število vozov narastlo na 37, kar je letos pravi rekord, vsaj do danes. Krompir se je prodajal po ceni Din 5—6 merica, zelje glavica po 50—75 para, a čebule v enec od 2—4 Din. — Na Vojašniškem trgu, kjer se zbirajo špeharji, pa je bil rekordni dotok tako od strani prodajalcev, kakor kupcev. Iz 15 občin so pripeljali na 42 vozov 103 svinje, 1 telico in 2 teleti, 25 kg jeter, 104 kg svinjskih pljuč in 108 kg črevne masti. (Lani v istem času so kmetje na 33 vozovih pripeljali le 86 zaklanih svinj!) Cene so bile navadne. — Na senenem trgu je tudi bilo živahno. Cene so bile za spoznanje nižje, kakor zadnjič. Trgovalo se je na veliko. — Splošno mnenje pa je, da tako bogato za loženega trga ko danes še letos ni bilo.

Iz statistike dravske banovine.

Po službeni statistiki iz 1. 1921 je na ozemlju dravske banovine 962.700 oseb, ki govore slovenski jezik, 17.321 hrvaški (v okraju Čabar, ki je pripadal doslej primorsko-krajiški oblasti), 39.631 nemški, 14.897 madžarski jezik.

Kongres profesorjev

iz cele države se vrši 6. in 7. tm. v Vel. Bečkereku.

Svilene nogavice

se brezhibno popravljajo v ateljeju

Valenciennes, Gosposka ul. 34

Simultanka svetovnega mojstra v Mariboru.

V ponedeljek 7. t. m. bo velemojster Akiba Rubinstein igral v Mariboru šahovsko simultanko, h kateri se vabijo vsi močni igralci Maribora. — Vsi, ki se hočejo simultanke udeležiti, naj pridejo ponedeljek ob 8. zv. v kavarno Astoria in naj prinesejo seboj šahovske igre. —

Zadruga brivcev in frizerjev

javlja p. n. občinstvu ter svojim članom v mestu in okolici, da se je pričela s 1. oktobrom zimska sezona ter da bodo brivski in damsko-frizerski lokali odprti od pol 8. zjutraj do pol 1. opoldne in od 2. do 7. ure zvečer z izjemo ob sobotah, ko se dela brez opoldanskega odmora do 9. ure zvečer. Ob nedeljah je zaprto.

Zimsko sportni odsek SPD Maribor-Ruše priredi v soboto dne 12. oktobra izlet na Klopni vrh. Odhod iz Maribora s popoldanskim in večernim vlakom. Drugi dan v nedeljo se podajo vsi udeleženci izleta na Pesek, kjer se bo vršil v Winklerjevi koči ustanovni občni zbor zimsko-sportnega odseka Konjiške podružnice SPD. Za vse članstvo udeležba odvezna, gosti dobrodošli.

Koncert mariborske vojne muzike v parku

jutri 6. tm. od 11. do 12. ure. Program: Svoboda, Lili Bedjarac (koračnica); Puccini, fantazija iz opere Tosca; Thomas, uvertura k operi Raymond; Verdi, kavatina iz opere Traviata; Donizetti, finale iz opere Lucia Lamermoor; Afo-nazijev, pod Liličanom (koračnica).

Koncert kaznjencev.

Z ozirom na poročilo nekaterih dnevnikov, da se vrši v nedeljo 6. t. m. v moški kaznilnici javni koncert kaznjencev v korist Mariborskega podpornega društva za odpuščene kaznjencev, nas prosi predsednik društva za objavo obvestila, da poporno društvo za opuščene kaznjence letos ne namerava prirediti koncerta kaznjencev, tudi ne za povabljenе goste in člane.

Za novo plesno sezono

pripravlja tudi agilno izobraževalno društvo napredne trgovske in obrtne mladine svojemu članstvu prav prijetne zimске popoldneve in bo v to svrhu pričela že jutri v Narodnem domu svojo plesno šolo, v kateri se bodo gojenci poleg plesa učili tudi lepega vedenja v lahkem in prijetnem tonu, ki je mladini prikladen v prijetni družabnosti.

F. M. Dostojevskij; Selo Stepančikovo.

Humorističen roman. Poslovenil Vlad. Levstik. Založila Tiskovna zadruga. Dobi se v mariborski podružnici Tiskovne zadruge, Aleksandrova 13. Cena broš. 25, vez. 40 Din.

R. Maister, kitiča mojli.

Založila Tiskovna založba v Mariboru. Dobi se v mariborski podružnici Tiskovne zadruge, Aleksandrova 13. Cena broš. 25, vez. 40 Din.

Cercle français.

Francoski krožek v Mariboru je otvoril s prvim oktobrom sledeče kurze: 1. Otroški, vrtec, v čitalnici na moškem učiteljskem, ob ponedeljkih, sredah in sobotah ob štirih popoldne; 2. tri kurze za odrasle, v drž. realki, ob torkih in petkih ob šestih (polsedmih) zvečer; 3. literarni kurz gospe Lavergne, v čitalnici, na moškem učiteljskem, ob četrtek ob šestih zvečer. Konverzacijski sestanki društva njih članov z v Mariboru živječimi Francozi, so vsak ponedeljek ob šestih zvečer v čitalnici, na moškem učiteljskem, Korosčeva u. 13, ob šestih zvečer. Prijave za vse to kurze se sprejemajo še do konca oktobra v vseh teh kurzihi samih in v čitalnici ob sredah od petih do sedmih zvečer.

Petelnova očala so najboljša!

Veliko tombolo

priredi v nedeljo dne 6. oktobra t. l. ob 2.30 popoldne na Trgu svobode tukajšnja podružnica Udruženja jugoslovan-skih narodnih železničarjev in brodarjev. Vabimo cenj. občinstvo, da pridno se-ga po srečkah, ki stanejo samo po 2.50 Din komad in ki se dobe na prometnejših ulicah in trgih pri mizicah v nakup. Samo za 2.50 Din se lahko dobi lepi glavni tombolski dobitki z 1 spulnico, 1 šivalnim strojem »Singer«, 5000 ko pre-moga, 1 moškim ali damskim kolesom, 1 moško obleko (blagom s podlago), 1 otroškim kolesom in dvakrat po 2000 kg premoga. Izven tega se še nudi mnogo drugih krasnih dobitkov in sicer 10 desetork (izmed teh 1 dobitki zopet 1000 kg premoga), 30 kvintern, 40 kvatern, 100 tern in 250 amb. Naj nihče ne zamudi ugodne prilike ter si naj pravočasno nabavi srečko! Posebno lepi dobitki premoga bodo našim cenj. gospodinjam gotovo dobrodošli! 2536

Pouk v šivanju perila atelje „Valenciennes“, Gosposka ul. 34

Pri poapnenju arterij

v možganih in srcu dosežemo pri vsaki danji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenja črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenjaki na klini-kah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iz-trebljanju črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogeri-jah in špecerijskih trgovinah. 1

Krčevina.

Pevsko društvo »Luna« priredi danes zvečer v gostilni g. Bombek (pri Taferni) trgtatveno veselico s petjem, z godbo in s plesom. Začetek ob 19. uri. 2537

Začetni tečaj angleškega krožka

začne s poukom ponedeljek ob 18.15, real-ka, pritličje. Nadaljevalni ob zadostnem številu 17. oktobra. 2527

Danes vsi na vinsko trgateg turističnega kluba »Triglav« v gostilni Gačnik-Schrey v Studencih. Začetek ob 19. uri. 2529

Turistični klub »Triglav«, plesni odsek, sprejema še člane v plesno šolo. Prva vaja v sredo, dne 9. t. m. v mali dvorani Narodnega doma. Vpisova-nje isti dan od 19. ure dalje. 2528

V Veliki kavarni

od 6. oktobra naprej vsako nedeljo po-poldanski koncert. Solidna priljubljena ruska jazz godba Sokoloff. 2533

Mariborski in dnevi drobiž Jugoslovenci!

Zgodovinskemu aktu Njeg. Vel. Kralja Aleksandra I. od 6. januarja t. l. sledil je dne 3. t. m. za celokupen naš narod in državo najpomembnejši in najvažnejši čin po našem narodnem ujedinjenju. Tega dne je proglasil Nj. Vel. Kralj Aleksander I., da se dosedanj naziv naše Kraljevine spremeni v naziv KRALJEVINA JUGO SLAVIJA.

Da damo temu značilnemu zgodovins-kemu dogodku najprimernejši izraz svo-lega navdušenja in veselja, ki smo ga občutili vsi spontano v svojih srcih, skli-cujejo vsa narodna društva

VELIKO MANIFESTACIJSKO ZBORO-VANJE

za nedeljo dne 13. t. m. ob 10. uri dopol-dne na trgu Svobode.

JUGOSLOVENI!

Naša narodna dolžnost in hvaležna u-danost našemu kralju nas kliče, da se odzovemo vsi temu pozivu in se udele-žimo te patriotične manifestacije.

Udružena narodna društva.

Za četr milijona Din deležev za pohorsko vzpenjačo pod-pisanih v dveh dneh

Iz poročil, ki so jih do včeraj 4. t. m. poslali nabiralci deležev za pohorsko vzpenjačo predsedništvu komiteja, je bilo tekom 2. in 3. tm. podpisanih 2500 de-ležev po 100 Din, torej za četr milijona. Medtem se je včeraj in danes to število še zvišalo. Zlasti je značilno zanimanje za načrt v drugih mestih države. Nek zakonski par iz Zagreba je prispel na-ravnost v Maribor, da podpiše 150 de-ležev.

Ker so se priglasili še novi nabiralci deležev, objavljamo še enkrat popolni seznam: Župan dr. A. Juvan; trg. A. Birgmayerja ml., Meljski dvor; inž. nadv. A. Baumel, Vetrinjska ul. 30 I; Fr. Bureš, Vetrinjska ul.; K. Kordik, velepos., Pekre; tvrdka Julio Meinl, Gosposka ul.; Andr. Oset, hotelir, Ma-riborski dvor; Jože Paitler, učitelj, Pekre; prometni urad »Putnik«, Alek-sandrova c.; hiš. pos. A. Turk, Pobre-ška c. 6; ključavničar drž. žel. Srečko Verlič, Malgajeva 5; preds. Trg. gre-mija Vilko Weixl; izdelovalec zabojev A. Winder, Meljska cesta

Iz Trsta in Gorice

MUSSOLINI PRIDE V TRST. — V TRSTU PADAJO DOHODKI IN — PORODL — BOGATA LETINA ANGURIJ. ITALIJANSKI RIBIČI UNIČUJEJO RIBJI ZAROD. — IN CONTUMACIAM OBSOJENI SLOVENCJI RADI BEGA ČEZ MEJO. — OTVORITEV FAŠISTIČNEGA DOMA V PRVAČINI.

Tržaški škof dr. Fogar je izročil, ko se je pred dnevi mudil v Rimu, vladnemu načelniku v spomin na njegove zasluge za popravilo bazilike sv. Justa v Trstu, srebrno reprodukcijo helebarde sv. Sergija z relikvijo sv. Justa. Ko je videl škof, kako je Mussolini zadovoljen s poklonitvijo, mu je rekel: »Ekscelesca! Pridite v Trst, da si osebno ogledate našo baziliko.« Mussolini je odgovoril: »Pridem.« Ni pa mogel določiti niti približno časa za svoj prihod.

Užitinski dohodki v Trstu se od avgusta dalje zelo krčijo. V avgustu so inkasirali 2.696.734 lir, v lanskem avgustu 2.957.102 liri, razlike je torej 260.368 lir. V prvi polovici letošnjega septembra je dala užitnina 1.488.224 lir, lani 1.696.061, razlika znaša 207.837 lir. Plinarna, elek-trarna in vodovod so imeli letos vsled škode, povzročene pozimi, tri milijone več stroškov. Splošni dohodki tržaške občine so letos doslej znatno manjši kot so proračunjeni.

V Trstu je bilo meseca septembra 349 rojstev. Fašistični »Popolo« pravi ves nezadovoljen, da je to premalo v mestu, ki šteje 253.370 prebivalcev. Od 1. januarja do 30. septembra t. l. je bilo v Trstu rojstev 2897, smrtnih primerov pa 3110.

Lubenec (angurij) je bilo letos izredno mnogo. V primorskih mestih jih uživajo vsako leto z veliko slastjo. V mesecih juliju, avgustu in septembru je prišlo v Trst tristo vagonov »angurij«. V vsakem vagonu jih je bilo okoli deset ton. V Českoslovaško, Poljsko in Rusijo so jih poslali četrtino, vse ostale pa so pojedli Tržančani. Bile so letos izredno sočne, sladke in po ceni.

Italijanski ribiči, ki so prišli pred 4 ali 5 leti v Trst, se poslužujejo pri ribolovu sistema z bliščalkami in vlečkami. Posledica je, da je v tržaškem zalivu in

kjerkoli se poslužujejo teh dveh sistemov, vedno manj rib. Ribiči iz tržaške okolice, Građeža, Pirana protestirajo proti uničevanju rib v njihovih vodah in iščejo od pomoči pri on. Domeneghini, načelniku julijskega sindikalizma. Pri lovu z bliščalkama postanejo sardele ne porabne za spravljane v škatlje, z vlečkami pa izpraznjujejo morsko dno in uničujejo ribji zarod. Ribiči so reveži. Oni na Izoli so vezani na industrialce s kreditom okoli 300 tisoč lir, porabljenih za nabavo mrež in drugega ribolovnega orodja.

Ker so šli čez mejo brez oblastnega dovoljenja in niso plačali dotičnih pristojbin, je bila pred okrajno sodnijo v Gorici cela vrsta goriških Slovencev obsojena in contumaciam na zapor in globo: 34 letni Leopold Plesničar iz Trnovca na 6 mesecev zopora in 280 lir globe, Matij Podgornik iz Lazne na 10 mesecev zopora in 280 lir globe. Slično še 15 drugih. 21letni Alojzij Uršič iz Bukovice je obsojen na eno leto zopora in 280 lir globe, ker je pomagal nekemu Gregoriču, da je zbežal čez mejo.

17 litrov žganja tuje proveniencije so našli pri kmetu Franu Lahajnarju na Cerkljanskem in ga obsodili na globo 1338 lir.

V Prvačini so otvorili fašistični dom. To je lepa hiša, ki jo je dala občina fašisti na razpolago. Pri svečanosti je rekel politični tajnik Perazzini tudi to-le: »Ugotavljam pred navzočimi zastopniki oblasti, da prebivalstvo sledi direktivam režima, izvzemši kake štiri nepremišljene, nad katerimi pa skrbno čuvamo. Postavljeni bodo v razmere, v katerih ne bodo delali škode in ne bodo več onesnaževali pravega dela prebivalstva. Govorim zlasti proti onim, ki imajo pogum, da potom novin onstran meje strahopetno žalijo naše najboljše sotrudnike...«

dela so se že igrala bodisi v Ljubljani, bodisi v Mariboru in drugod, pridejo na vrsto tudi dela pisateljev, ki doslej sploh še niso bila uprizorjena. Tako se bo letos igrala nova Kraigherjeva drama »Na fronti sestre Žive«, uprizorjena bo Remčeva »Jaz bi rad rdečih rož«, ena Cerkvnikova, najbrže »Kaverna«, Doboviškova komedija, a verjetno je, da bo šlo preko našega odra še dvoje, troje novih, doslej še neuprizorjenih del domačih slovenskih avtorjev. Kakor izgleda, se nam tudi v tem oziru obetajo boljši časi.

Nove slovenske leposlovne revije. V zadnjem času se pojavljajo med slovenskimi književniki nove grupacije, ki so nastale na eni strani zaradi idejne orientacije, na drugi pa zaradi ekskluzivistične koterije nekaterih starih revij. Posledice te nove grupacije so se pričele pojavljati tudi že v javnem življenju, a najvidnejši izraz jim bodo dale nove leposlovne revije, ki bodo še letos ali pa z novim letom pričele izhajati. Kot prva bo izšla te dni revija »Odmevi«, katero bo izdal in urejeval pesnik Radivoj Peterlin-Petruška v Ljubljani. »Odmevi« bodo imeli obliko magazina, ter bodo izhajali spočetka seveda samo četrtletno. Vsaka številka bo obsegala krog 100 strani. Drugo novo revijo namerava izdajati g. Ivo Sever v Zagrebu, tretjo pa Slovenska Matica v Ljubljani. Obe poslednji reviji bosta pričeli izhajati z novim letom.

Slovenska knjiga na Primorskem. Dasi ravno skuša fašistovski režim v Italiji zatreti vsako slovensko kulturno in prosvetno udejstvovanje, vendar naša knjiga na Primorskem še ni izgubila tal, temveč stalno pridobiva. V Gorici sami delujeta dve družbi »Goriška Matica« in »Goriška Mohorjeva družba«, ki tiskata vsako leto po pet rednih knjig za svoje člane, kateri so narasli že na 20 in 25 tisoč. Po nekaterih vaseh so vse družine naročene na knjige ene ali pa kar obeh družb. Poleg rednih izdaj pa zalagata obe družbi tudi knjige za doplačilo

in dosega te naklade redno do 5 in še več tisoč izvodov. V Trstu deluje književna družina »Luč«, ki izdaja po tri knjige, ki se v nakladi 3 do 5 tisoč raz-

prodajo v najkrajšem času, med tem ko se slične izdaje v Sloveniji tiskajo kvečjemu v nakladi 1000 izvodov, pa še je te treba razprodajati po več let.

Ob koncu stavbene sezone

STANOVANJSKE PERIPETIJE. — DRAGA STANOVANJA V NOVIH ZGRADBAH. — PROBLEM »GRADBENIH AKCIJ«. — »GRADBENI KROŽKI« IN »STAVBENE ZADRUGE«. — SKRB ZA BODOČNOST.

Letošnja lepa jesen je izredno ugodna za stavbena dela, vendar opažamo, da so glavna dela že povsod dovršena. Stavbena sezona gre h koncu... Na žalost se tudi letos ni razvila tako, kakor bi se morala v očigled pomanjkljivim stanovanjskim prilikam v Mariboru. Občinski kompleks, par sanatorijev, hotelov in nekaj vil na Joštovem posestvu ter drugod — to je sicer že nekaj, a vsekakor — premalo. Vse to bo le v neznatni meri vplivalo na stanovanjske peripetije, ki se kopičijo zadnje mesece, končujejo pa tam — pod državnim mostom... Kako pa naj tudi zmore delavska družina najemnine v novih zgradbah?

Pred dnevi je nek novi hišni posestnik ponujal po Mariboru 3 sobno stanovanje s kuhinjo za 1500 Din mesečno, kar je s človečanskega stališča pretirano, po njegovem naziranju pa je z ozirom na obresti in amortizacijo popolnoma pravično, saj je banka intabulirana baje za 300.000 Din na hiši... Zato so pa tudi manjša stanovanja v novih hišah izredno draga: enosobno s kuhinjo 450—600 Din, dvosobna pa 550—1000 Din, kar je pač od visno od višine dolga, ki visi kot Damoklejev meč nad novo zgradbo...

Sploh so široko zasnovane »gradbene akcije« pri nas še problem, ki ga lahko rešujejo le oni srečneži, ki imajo vsaj nekaj »suhega kapitala«. Po vsej priliki mora ta dosežati vsaj 25% celotnih stroškov, kakor kaže dosedanja praksa. Čim več pa kdo premore, tem lepše ga gledajo stavbeniki, ki so najraje v stikih le direktno z gospodarjem, ker posli z bankami in posojilnicami povzročajo dokaj neprijetnih formalnosti. Sicer pa se je med mariborskimi gradbeniki razvila v zadnjem času zdrava konkurenca, ki kaže na dejstvo, da se razmere konsolidirajo, kljub temu so cene hiš prav tako silno različne kot cene stanovanj. Že enodružinske hišice doživljajo kljub enostavnosti zelo različne kalkulacije — baje vsled različnega materiala. Dočim stane ob mestni periferiji taka zgradbica 80—90 tisoč Din, stane v Studencih le 60—70 tisoč Din. Tudi stavbišča silno diferirajo v cenah, ki se celo stalno dvigajo! V mestu pod 20 Din za m² ne moreš dobiti zemlje, pred letom pa je bila v Studencih na razpolago še po 8 Din, dočim tudi že danes zahtevajo 15—20 Din, v mestu pa celo že 30—40 Din! — Torej — slaba perspektiva za bodočnost!

Morda bi prinesel v gradbeno akcijo več aktivnosti zadržni način zidanja, kar bi moglo koristiti tudi onim slojem, ki danes ne morejo misliti na svoj dom. Sicer smo že doživeli tozadevne poizkuse, ki pa so se ponesrečili. Tudi uradniki so si pred meseci ustvarili svojo stavbeno zadrugo, ki pa še tudi ni pričela z zidanjem.

Zanimivo je, da imamo v mariborski okolici nekaj slučajev zasebnih »grad-

benih krožkov«, ki jim pripadajo izključno delavci-profesionisti: po eden zidar, tesar, mizar, pleskar in ključavničar se združijo in si s samopomočjo gradijo hišice. Eden drugemu pomaga z delom in v par mesecih je ustvarjena kolonija 6 hišic, kakor smo imeli priliko videti pred kratkim v Vrhovem dolu pod Pohorjem. »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!« mi je komentiral smeje novi hišni posestnik. Zgradbo, češ le 24.000 Din ga stane vse skupaj, pa ima 3 sobe, kuhinjo in pritlikline. Delal pa je 5 mesecev kot »črna živina«... Sedaj je pa konec križev in težav! Ponosno kaže na svoj novi dom, delo lastnih žuljavih rok... Tudi kolavdacija je srečno minila brez incidenta, dočim so baje drugod delale komistije sitnosti.

Ker dnevno doživljamo žalostne slučaje kampiranja deložirancev na prostem in se približuje že zima, je nujno potrebno, da se vsaj za bodoča leta naše mesto zavaruje pred takimi »kulturnimi škandalami«. Pri tem pa bi morali — zraven mestne uprave — pomagati tudi vsi oni, ki bi mogli podpreti širšo gradbeno akcijo četudi samo z nasveti. Strokovnjaki-zadružniki bi lahko posebno mnogo storili n a tem polju, ki je najmanj tako važno kot — vinarska panoga!

Naj bi stala bodoča stavbena sezona v znamenju srednjih in nižjih slojev! K.

DANES VSI V „UNION“

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 5. oktobra ob 20. uri »Župan Stilmundski«, Premijera. Ab. B.
Nedelja, 6. oktobra ob 20. uri »Cerkvena miš«. Prvič.
Ponedeljek, 7. oktobra. Zaprto.
Torek, 8. oktobra ob 20. uri »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ab. A.

»Cerkvena miš« v mariborskem gledališču. Fodorjeva »Cerkvena miš« je ena izmed najboljših sodobnih komedij. Je vsebinsko ogledalo današnjega časa in ima prav radi tega svojo posebno vrednost. Žela je že koncem lanske sezone močan uspeh. Režira g. J. Kovič. Večje vloge pa igrajo ga. Savinova, gđ. Starčeva in gg. Grom, Kovič J., Skrbnišek, Harastovič, Rasberger in Tovornik. Letošnje dramske cene so izredno nizke, tako, da je poset gledališča pač vsakomur omogočen.

Opozorjamo na današnjo premijero Maeterlinckove grandiozne in ganljive vojne drame »Župan stilmundski«, ki je doživela predlansko sezono v Ljubljani ogromen uspeh, pa je verjetno, da bo tudi v Mariboru ponovno napolnila gledališče.

Nočni alarm v okolici gledališča je sinoči povzročilo streljanje pri generalni vaji za »Stilmundskega župana«. V pomirjenju razburjivega občinstva se objavlja, da se to streljanje ne vrši na odru, temveč za kulisami in na dvorišču.

Največji seznam telefonskih naročnikov v Evropi

je izšel te dni v Londonu. Obsega 1500 strani, tehta 5 funtov. Prejšnja izdaja je izšla meseca marca. Sedanja ima 12.000 imen več kakor prva letošnja, skupno obsega 352.000 naročnikov. Knjiga je ti skana v 490.000 izvodih, ker nekateri naročniki vzamejo po 2 izvoda. Ni šala, v takšni ogromni knjigi iskati željeno ime. V knjigi je n. pr. toliko abonentov z imenom Smith, da so tiskana njih imena v 35 kolonah.

Literaria

Recitacijski večeri. Za rešitev krize, v kateri se vsled nezanimanja javnosti nahaja naša knjiga, je gotovo najvažnejši tesnejši kontakt med književniki in občinstvom, zato so se po zgledu literatov drugih narodov tudi naši odločili za prirejanje recitacijskih večerov. Prvi tak večer se je vršil v soboto, dne 21. septembra v Ljutomeru, kjer so z recitiranjem svojih del v prozi in v vezani besedi nastopili gg. Cvetko Golar, Radivoj Rehar in Danilo Gorinšek. Ker je ta prvi nastop primeroma zelo dobro uspel, nameravajo omenjeni književniki, pomnoženi še z nekaterimi drugimi iz naše oblasti, prirediti slične večere tudi še drugod, po naših mestih. Prvi prihodnji recitacijski večer se bo vršil meseca oktobra v Celju.

Golouhova »Križa« na nemškem odru. Kolektivna socialna drama Rudolfa Golouha »Križa«, ki je bila predlansko leto prvič uprizorjena v ljubljanskem dramskem gledališču, kjer je dosegla zelo lep uspeh, je vzbudila zanimanje tudi v Nemčiji. Kakor doznavamo, se delo že prevaža na nemški jezik in ga bo sprejel v svoj repertoar znani moderni berlinski režiser Piscator. Krstna predstava tega slovenskega oderskega dela v Berlinu se bo vršila predvidoma že tekom letošnje gledališke sezone. To bo sploh prva slovenska drama v Nemčiji. K temu velikemu uspehu moremo avtorju zares čestitati, želimo pa, da ne bi bil to osamljen dogodek, ampak da bi uprizoritvi »Križe« v Berlinu sledila tudi še druga slovenska oderska dela.

Slovenske novitete na našem odru. Naše Narodno gledališče v Mariboru se je z repertoarjem letošnje sezone zopet približalo svojemu pravemu namenu — biti slovensko gledališče. Na programu so zaradi tega mnoga izvirna slovenska oderska dela. Poleg Cankarja, Novačana in drugih slovenskih avtorjev, katerih

Jedilno orodje

v srebru, alpaka-srebru in alpaka v veliki izbiri.

Samo prvovrstna kvaliteta!

6 žlic, 6 vilic, 6 nožev, 6 žličk za kavo, 1. alpaka s pliseno garancijo, v najmodernejših oblikah samo

Din 325.—

6 žličk za kavo z etuiem samo

Din 65.—

otročji pribor, obstoječ iz noža, vilic, žličke in žličke za kavo z etuiem samo

Din 97.—

Urar in Juvelir

M. JLGGER & SIN
MARIBOR, Gosposka ulica 15.

Prodaja tudi na obroke.

Na Pohrji ni usé glih tak

SAMOSVAJE MISLI POHRSKIGA TIJEKA.

Boug Vam daj Vaš tol žmohnih dobroust letošne žlahtne jesejni, gospoud Večernik! Pa brez zamejre, če Vam povejm, dè ni vsè žlòhtn, kò ste Vi na svetlo dali o pohrski uspejòci, noši nuovi cesti nò marborškem erodromi.

Vaš prjoteo Ivan je Vas no mólò za nous pategno. Tòki smo le mi: Tijeki, Tijezji, Tineji, nò tóka noša žlohta, kò ni sámò do lohta.

Vi sila zlo leipo prpovejdate, dè bo pohrski konzorc numra I grpostovo nò uspejòco na Pohrji, dè bo štrik prvezan na pekrah nò pa na turni pr Sv. Bolfanki. Kak nò kodi, dè tóti Marborčoni còlo kè-nè vejte, dè móte prejdi pred nousom že tak eno vun sprobirano uspejòco, kò vlejče plohe nò škotle za ludami urèd še veliko bol visáko kò do Bolfanka! Začne se nò molo više od teste fabrike za krto-če pr testi vádi, kò u Drovo teče. Jaz sn si tam kupo nò fejšt krtočo, dè lahko krtočim svaje prezeje nò usè marborške hloče.

Kanc teste uspejòce pa je glih na hóni kraj Sadouca, kò pr jem noša nouva ceta cou prpele. Al kéne vidite, kàk se da cejla klabósa leipo kup zašpilati! Še več: sila zlo mačn štrik, mačne ketne nò hókli za plohe, leipe kište za moške nò čedne škotle za frove nò frajle, usè mašine, kolejse, špoule, váda nò še pen-cin. Če pa Marborčani le niso kous tak dauč k nagam hodit, jo pa naj sa bouga-deli transpotirajo na pekre, dè jim bo bol pr nagah nò pr rokah. Na toti furm si bo-jo pršporali teste teške miljone, kò Vi o jih pravite, dè jih še nimajo. Naj le pre-mislijo: kò pa te bo, če se ta nou štrik utrja?

Pohrski konzorc numara II že pa zlo flisik dejla nouve ceste za autokište, kò bojo vozile plohe, deske, drve douta od ruškiga Tineja do orehoviga ferboltara. To prvo besejdo pr toti kšitli ma Unija Viktorija. Vija z Ivanom sta se gr-do urežala, kò provita, dè je testa »to-varnar«. To jo či keka kaj tókiga. To je còlo na druga nò prau nà velka rejč. Ma rižo nò žoge, nouve nò store; ma velke planine, vodejne nò elektriš mline, na vrh še prau šikane deklina. U tóti Uniji Viktoriji sn jaz biu narprej u glihni službi, ko ta rajni oča že todi tega rajniga Vo-douniga Jurja, kò »tesóli so za hiše lejs — popraulali še mline uméjs — so bili pintar nò kolór — po vrhi še coklóre. Usléj za tóto vižo sn pa biu grpostaulen za ženirja krez to nouvo cesto. Moj apa-rat je biu provi, živi Tijzek. Brčno je svaje cokle du z noug nò se prejdi pred meno po dougem na hrbet du polóžo. Jaz som sn se vrgo na lamp pa cilau krez jegau pauc na nagi nò krez jegau nous na glavi na testo lukno notr u smre-kovi škurji, ko jo je Juri pet klofter dauč

pred noma grpostaulao. Toti furm je šla cesta na 7 do 8 prcento. Glih na Apnici pa je Tijzeja piknila na asa u špic nousa, dè je grotao kò nò cepin. Ko sn na toti furm cilau krez juga, je pa prišla cesta na 10 prcento. Usi strokouni so rekli, dè je tóti furm za šport glih prau. Še kóka sreča, dè ga je asa usejkala. Unija Vikto-rija pa je mela nò muho pod žnoblom. Bzzz notr se majo prvo očejsi! Pa nisl mogo več cilat. Dali so me u penzjon na dile pr maji lastni kósti. Za trinklet mom pa prau leipo auziht na marborško Bar-baro.

Na smrt pozabila sta Vija z Ivanom na Direktorium Trustum Made in Švedija nò pa na lobnički Elektriš Homer & Se-kira. Ta prva firma je prova, ta druga pa lejava roka Unije Viktorije. Testo bi mogla Vija dvo že vedet, dè brez rok či kokiga dela.

Še eno veliko zmešjovo mote na svaji vejsti, goupoud Večernik. U Lublono ste svajemu oči pisali, dè sta u konzorci numra II Anica nò Josip Roglič. Sveta pomagauka, še cejli svejt bote zmejšali! Anica nò Josip déno nista Roglič, toti pa nej hóno dvouje. Roglič dejla narbolše punčuke u cejli podouovóti Drovoslaviji, pa ne sprovi kup nobene ceste. Jaz sn jegove gojzerce noso cejlil pet lejt, pa sn jih na zodno usè glih prej raztrgao ko pa pločao.

Todi testo nima po resnici žmah, dè bi konzorc numara II mislo usè autoceste som vun spelet. Moj aparat Tijzek bi si ogulo usè kožo nò meso na hrti, konzorc II pa usè hajžare raztrgao. Rajtam, dè bi Voma z Ivanom na spoved daro djola.

Konzorc numara III bo boj pa z ero-dromom — še nisl video — nò z ero-planom, kanc pr kanci pa še s cepelinom prifrtoaq grsa na tega bogiga Oreha. Boug se ga usmili nò som Sv. Primož! Na toti furm bo tak usè po lufti letélo. Na usè zodno bota še uspejòca nò auto-cesta po lufti plovati, kò za jóli nòbo več nobene potrebe na totem frfrastem svej-ti. Tok furm bo na moteri Zemli še cámo osét ostao. Pozobljeni nò grdo zapastau-leni Hamerkanc u prelepi, pomladno nò jesensko součni kobančki deželi pa se bo nam usém širako smejejo.

Kéne mi zamejrite, če sn usém usè u kšilt povedeo. Že daro vejte, idè jaz tódi pesmi dejlam, pa sn zavolo tega pesi-mist. U mlodih lejtaš sn pr saldótaš s kamerodom Švejkom uréd sila rad jeido konzervo, pa sn zategavolo še nešni dejn konzervatist. Na usè zodno todi ni zdro-vo, če pr eni glihni rejči usi u edn roug trobijo.

Če se pa jaz le urežem, nò bo po štri-ki, po zemli nò bo po lufti usè dáro šlo, pa rúknem pr Orehi za usók konzorc nò litr tega bolšiga.

Ne prenaqlite se s trgatvijo!

Letos je redka prilika, da lahko pride-lamo izbornu kapljico do nadaljnega brez izgube na količini, ako se s trgatvi-jo ne prenaqlimo. Ne kvarite 1929ščekas prezgodnjim branjem, z brezglavim slajenjem in z neumestnim »pomlajeva-njem« starine! Letos ima grozdni sok že zdaj 3—5% več sladkorja in sorazmerno

manj kisline kot lani ob istem času. To-ple noči poslednjih dni pospešujejo izred-no popolno in žlahtno zorenje. Samo do-bra kvaliteta bo imela dobro ceno. Pri občam rezultate določevanja sladkorja in kisline v gozdnem soku na vinski in sadjarski šoli v Mariboru od 24. septem-bra in 3. oktobra:

Vrsta	24. IX.	3. X.
beli burgundec	17.5% sl. 8.—% kis. 19.6% sl. 8.—% kis.	
silvanec	17.5 » » 9.8 » » 18.2 » » 9.5 » »	
rdeči traminec	18.7 » » 9.4 » » 21.— » » 9.2 » »	
moslanec (srednja lega)	16.8 » » 10.— » » 18.7 » » 10.— » »	
moslavec (višja lega)	16.— » » 10.— » » 18.9 » » 10.— » »	
laški rizling	17.6 » » 8.8 » » 19.5 » » 8.2 » »	
ren. rizling (srednja lega)	17.8 » » 10.— » » 20.— » » 10.— » »	
ren. rizling (višja lega)	17.8 » » 10.6 » » 20.— » » 10.2 » »	

Imenovanemu zavodu se zahvaljujem za podatke, vinarjem pa nujno svetujem upoštevanje gorenjih nasvetov, ako ho-

čejo sami sebi dobro.

Andrej Žmavc.

Zgorela v koč s sinčkom vred.

V vasi Kokovici pri Vrgovcu v Dalma-ciji je živela v mali koč vдова Stana Prvan s svojim 4-letnim sinčkom. Te dni je neko noč izbruhnil požar, ki je kočó takoj upepelil. Vdovo in sinčka so našli v kupu pepela popolnoma zgorela. Konsta tirali so, da je mati bila v stanju, da se

sploh ni mogla ganiti in rešiti sebe in o-troka. Ker so istega dne videli v vasi Jurija Baloga, nezakonitega očeta vdovi-nega sinčka, ki je bil obsojen na plačilo alimentov v iznosu 300 Din, je sum ta-koj padel nanj, da je vdovo in otroka najprej ubil ali vsaj povezal, da se nista mogla ganiti, nato pa kočó zažgal.

Sport

NEDELJSKE SPORTNE PRIREDITVE.

Ob 9.30 igrišče ISSK Maribor: SK Ad-rija, Tezno-ISSK Maribor III. mladina. Sodnik g. Vesnaver.

Ob 10. igrišče Železničar: SK Svoboda - SK Železničar (prvenstvena). Sodni g. Bizjak.

Ob 13.30 igrišče ISSK Maribor: ISSK Maribor rez. - SK Rapid rez. (prvenstve-na). Sodni g. Nemec.

Ob 15. start k medklubski kolesarski dirki »Peruna« pri mestnem vodovodu.

Ob 15.30 igrišče ISSK Maribor: pr-venstveni derby ISSK Maribor - SK Ra-pid. Sodni g. Deržaj.

ODLOČILNA TEKMA V JESENSKEM PRVENSTVU.

ISSK Maribor : SK Rapid.

Jutri popoldne ob 15. prične maribor-ski derby med najmočnejšima domačima kluboma »Mariborom« in »Rapidom« na igrišču Maribora v Ljudskem vrtu.

Srečanje med Mariborom in Rapidom prištevamo med najzanimivejše pri-re-ditve v domačem sportu, kajti protivi-ka sta tehnično najmočnejši moštvi, ki v borbah za točke razvijeta vse svoje zna-nje in zastavita vse tekmovalne sposob-nosti, kar daje njunim prvenstvenim na-stopom posebno oboležje, polno napetih in interesantnih momentov.

»Maribor« je vigrano in tehnično krep-kejšo moštvo. V taktiki zaostaja za teh-ničnimi sposobnostmi, najsenečnejša stran pa je neodločnost pri eksekuciji. V tekmi proti Železničarjem je moštvo pokazalo v ofenzivnosti več smisla in ni štedilo s streljanjem, kar vzbujá pričakovanje, da tudi v jutrišnji tekmi, ki je pomembnejša, napad ne bo okleval. V splošnem moštvo nima hib, razen trenutnih vrzeli, ki na-stanejo radi indisponiranosti tega ali o-nega posameznika, kakor je pač slučaj pri vseh moštvih.

Rapidovo moštvo je borbena enajsto-rica, vztrajna in požrtvovalna. V prven-stvenih tekmah izredno odporna in am-

SK Železničar : SK Svoboda.

Predpoldne bosta nastopila v prven-stveni tekmi na igrišču SK Železničarja SK Železničar in SK Svoboda. Železni-čar, ki je proti »Mariboru« izgubil dve točki, je sigurni favorit, kajti Svoboda ne razpolaga niti z zadostnim številom igralcev niti z igralci, ki bi lahko vigranemu protivniku nudili vsaj nekoliko od-pora. Svoboda bo pač služila klubom v prvenstvenih tekmah za izboljševanje razlike goalov. Rapid jo je minulo nede-ljo odpravil z 10:0. Nič manjši rezultat ne bodo dosegli jutri Železničarji.

Balkanski cup.

Naša državna reprezentanca je že včr-raj odpotovala v Bukarešt, kjer nastopi proti reprezentanci Rumunije. Jugoslo-vanski team sicer ni najsrečnejše sestav-ljen, vendar računajo naši sportni krogi, da ga je smatrati favoritom v prvi tekmi za balkanski cup, v katerem sodelujejo poleg Jugoslavije in Rumunije tudi Gr-ška in Bolgarija.

Podružnica Studenci I. delavskega kole-sarskega društva

prideji v nedeljo 6. okt. ob 10. uri dop-klubovo dirko na progi Maribor - Fala - Maribor (30 km). Start in cilj je v Ma-riboru, pri 1. kil. kamnu na Koroški cesti.

Sokolstvo

Prvenstvo Sokolske župe Maribor v »odbijanju«.

V nedeljo dopoldne ob 9.30 se vrše fi-nalne tekme za prvenstvo v odbijanju med društvi Črna, Ljutomer, Maribor in Varaždin. Tekme so na letnem telovadi-šču Sokola Maribor. Vabimo vse, ki se zanimajo za telesno vzgojo, da si ogleda-jo tekmovanja, ki bodo nudila napeto in lepo borbo za prvenstvo. Načelstvo So-kolske župe v Mariboru.

Sokolsko društvo v Mariboru

poziva svoje članstvo, da se udeleži v polnem številu prireditve pevskega dru-štva »Jadrani«, ki se vrši danes dne 5. oktobra v Unionski dvorani.

Danska se popolnoma razoroži.

Socialistična vlada je parlamentu predložila zakonski načrt o popolni prak-tični razorožitvi danskega kraljestva. Zakon predvideva popolno odpravo vojs-ke na kopnem, ki bi jo nadomestila kombinirana policija in orožništvo. Ta varnostna četa bi za celo Dansko štela 16000 mož. Predlagana je tudi odprava mornarice. Namesto nje bi se upeljalo 6 ladij za obalno inspekcijo, 24 motornih čolnov in 1 letalo ter za vsako edinico po dva hidroplana. Zakonski načrt pred-vidava popolno likvidacijo ministrstva za vojsko in mornarico.

Dolarsko posojilo Jugoslavije.

Jugoslovenska vlada je storila v New Yorku na finančnem trgu korake za po-sojilo 100 milijonov dinarjev v svrhu iz-gradnje splitske in kotorske luke ter raz-širjenja železniške mreže, zlasti direkt-nih zvez Splita in Kotora z Beogradom ter na ta način z Madžarsko in Avstrijo.

Strašna tragedija radi ljubosumnosti.

V Rigi je mornar Oseol že delj časa zasledoval 32-letno gospod Selmo Dres-man z ljubezenskimi ponudbami. Ko se je 2. t. m. vrnil z dolge pomorske vož-nje, je šel takoj zopet k njej. Od njenih staršev je pa izvedel, da je ni doma. Za-grabila ga je ljubosumnost in ga spravila v tako razburjenje, da je ubil njeno starše in 14 letno njeno hčerko. Potem je počakal njenega povratka ter ustrelil še njo in sebe.

Strašna drama v blaznici

se je te dni odigrala v Kromerizu. V za-vodu je veliko pomanjkanje prostora, tako da so morali večje število težko bolnih spraviti v eno celico. Na ženskem oddelku so imeli 4 duševno bolne v eni celici. V četrtek zjutraj so strežnice na-šle strašen prizor: 46-letna Antonija Va-šle je ležala na tleh vsa v krvi, razme-sarjena, oči izruvane, leva roka izdrta. Umorile in razmesarile so jo tovarišice iz celice. Slučaj se strogo preiskuje.

Priporočamo

KARO

strapac čevlje
Koroška cesta 19

bicijozna. Tudi v tehničnem oziru Rapi-da ni podcenjevati. Pičli rezultati prven-stvenih zmag ISSK Maribora v letih, od-kar brani naslov mariborskega prvaka, dokazujejo, da je Rapid precej enako-vreden protivnik in da manjka le trohica sreče, pa bi bil rezultat lahko neodločen ali pa celo obraten.

Ravno negotovost, ki ne dovoljuje pro-gnoz o izidih tekem med Mariborom in Rapidom, je najprivlačnejša. Radi tega so tudi prireditve prvoplasiranih najboljše obiskane. V interesantnem poteku, ner-vozni napetosti in obojestranskih moj-strovinah imajo obiskovalci zaželen užitek. Skromni kakor tudi bojoviti kibici in navijači pridejo pač v polni meri na ra-čun.

Tekmo bo sodil ljubljanski sodnik g. Deržaj.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

185

Bembo je postavil slepico, ki je svetila temu pri-
zoru z blede, skoraj fantastično lučjo, na skalino poleg
sebe, ter se približal Bianki.

Mudilo se mu ni, saj je bil gotov, da se mu ne
more izmuzniti in da nedvomno niti ne bo poskusila
uiti mu.

Obstal je čisto blizu nje, tresoč se v neprestanih
drhtljajih, še bledejši od deklice same; v tem trenutku
je bil resnično ostuden.

»Kdo ste?« ga je vprašala Bianka.

Ir vsa se je čudila, da še sliši in da ji glas ne drhti.

Bembo pa je odgovoril s tihim, prosečim glasom:

»... ne veste?«

»Da, videla sem vas že, poznam vaš ostudni smeh-
ljaj, vaš razorani obraz in vaše oči, iz katerih prihaja
nevem kakšna groza; toda kdo ste?«

On je vzdihnil mučno in globoko.

»Ali hočete vedeti moje ime? Gotovo ste ga že sli-
šali izgovarjati s spoštovanjem. Kajti jaz nisem kdorsi-
bodi! je dodal in se vzravnal z nekakim gnevom. Moje
ime? Ime mi je Bembo. Kdo da sem? Eden izmed vi-
sokih dostojanstvenikov države, ali, če hočete, kardinal
škof beneški. Velik gospod sem, kakor vidite. Bogat
sem. Nakopičil sem si bogastvo v zlatu, dragem kome-
nju, slikah in umetninah. Imam palačo, ki se dviga sko-
raj ravno nasproti doževske palače in če greste po trgu
Sv. Marka, boste videli, da se ozira narod na škofovo
stran s plahostjo, kakor se ozira z grozo na doževo
stran. Kajti vsakdo ve, da drži kardinal-škof doža v
svoji oblasti; kadar on hoče, padajo glave, če se njemu
zazdi, se odpirajo vrata najtemnejših temnic. Bembo
udari, kogar se mu zdi udariti, pa tudi prizanaša in deli
bogate milosti. V mojem dosegu je torej bogastvo in
moč, kar oboje opaja človeško srce...«

Prekinil se je in še enkrat globoko zasopel.

»Česa hočete od mene?« je vprašala Bianka.

»Položiti oblast in bogastvo k vašim nogam. Poslu-
šajte me, deklica. Povedal sem vam, kdo sem. Zdaj
vam hočem še povedati, kdo ste vi. Vam je ime Bianka,
a vaši materi Imperija. Vi ste hči bogvekeke slučajne
kaprice, bogvekeke ljubezni na križpotju; torej ste ma-
lo, skoraj da nič. Vaša mati — poslušajte me resno —
vaša mati se imenuje Imperija. Ali veste, kaj pomeni to
ime? To ime pomeni kupljivo ljubezen in sramotne
strasti; to ime je ime ženske, ki je na razpolago vsa-
komur, kdor je dovolj bogat, da si jo more plačati. Ni
ga zaničevanja, ki ga vaša mati ne bi bila spoznala.
Ona je živa, utelesena sramota. Sramota, saj me razu-
mete, sramota v pravem pomenu besede, in vi, vi ste
hči vse te sramote, in kadar vas kdo vidi, ne pride ni-
komur na um, da bi dejal: »To je uboga dekle, lepo de-
kle,« ne, nikakor ne, naj bo kakorkoli, nihče ne pravi
drugega kakor: »To je Imperijina hči.«

In to govori dovolj jasno, da ste hči sramote, da
ste takorekoč sama v sebi sramota. Mislim, da ste me
razumeli. Kaj pravite k temu?«

Bianka mu ni odgovorila.

Toda njen pogled je govoril zanjo.

Nedvomno je čital Bembo v tem pogledu več kot
zaničevanje in več kot grozo, kajti vztrepetal je po
vsem životu.

»Kaj,« je zarežal, »da bi se hči kurtizane Imperije
norčevala iz mene, kardinala, škofa beneškega!... Do-
bro, da jo imam v svoji oblasti!«

Nadaljeval je:

»Zdaj veste, kdo sem jaz in kdo ste vi. Zdaj razu-
mete, da mi moje bogastvo in moja mogočnost dajeta
oblast nad najlepšimi ženskami, ako se mi jih zahoče,
in da vas ne bo nikdar noben moški pogledal z očmi
odkritosrčne ljubezni; kurtizanskih hčera človek ne
ljubi, nego jih ima — kakor njihove matere. Ali je to
resnica, ali ne? Vi molčite; dobro. Torej, prišel sem
vam povedat: K vašim nogam polagam vso svojo mo-
gočnost in vse svoje bogastvo.«

»Kako je ostuden!« je zamrmrala Bianka.

Ta beseda ji je prišla na jezik nehote; njen namen
niti ni bil, da bi jo Bembo slišal; izrekla jo je z instink-
tivnim stresljajem, kakršen presune včasih človeka, ka-
dar sreča nepričakovano kako grdo žival.

Bembo pa jo je razumel in oskalil zob.

Vzlic temu na se je, dasi z naporom, premagal še
enkrat v brezumni nadi, da se mu posreči dobiti Bianco
po njeni prosti volji — da se bo vdala njemu, ki se mu
še nobena žena ni bila vdala sama od sebe.

»Grd sem, to je resnica, je dejal skoraj iht; toda
kaj zaleže grdost obličja, ako je duša lepa, ako je duh
velik. Vi me ne poznate popolnoma; vi ne veste, da
sem bil jaz, ki se me vse boji, jaz, kardinal in veliki
dostojanstvenik beneške države, pred par leti še manj
nego najposlednji barkarol; zoprni sem, to je gotovo;
premislite torej, koliko plodovite potrpežljivosti, silne
domišljije, resne volje, poguma, znanja in vsega, kar
požlahtnjuje človeka, mi je bilo treba, da sem si pri-
dobil v tako kratkem času tako odličen položaj; pre-
mislite, česa sem zmožen in po poti, ki sem jo prehodil,
premerite pot, ki jo lahko še prehodim! Razgovarjam
se z vami tako, kakor nisem govoril še z živo dušo
na svetu; tako, kakor govorim z vami, si jedva upam
misliti se seboj.«

»Poslušajte me, otrok. Kaj bi bilo, vi hči kurtizane,
ako bi postali tovarišica papeža? ... Ali niso to krasne
sanje za razumno bitje? ... In zakaj ne bi kardinal Bem-
bo, ki ga prištevajo že zdaj med luči naše svete kato-
liške cerkve in ga kličejo najvišji med velikimi že
dve leti v Rim, ovenčal svoje glave s tiaro, tisti Bem-
bo, tisti kmetski Bembo, Bembo-pisar in revež, ki se
je pokril s kardinalskim klobukom! Ako bi me podpirala
v moji častihlepnosti potreba, ugajati ženski, kakšna
ste vi, si upam, srečno tvegati sleherno podjetje na
svetu!...«

Tako govoreč, je Bembo skušal vzravnati svoj stas.
Skušal je ozoriti svoje lice z odsevom častihlepija, ki
se mu je reš posrečilo polepšati ga, da si je bil njegov
glas po čudnem protislovju istočasno ponižen, milo pro-
seč in poln prosečega rotnja.

Takšna je bila kardinala Bemba izpoved ljubezni.

Bila je vredna občudovanja in absurdna obenem.

Vredna občudovanja, ker Bembo v svesti si svoje mo-
ralne in fizične grdosti, ni pozabil omeniti ničesar, kar
je moglo zapeljati žensko domišljijo. Absurdna, ker ni
poznal Bianke in so njegovi, četudi še tako krepki raz-
logi šli mimo nje, ne da bi napravili nanjo le količkaj
vtisa.

Bodisi kakorkoli, prizor je bil zanimiv.

Deklica, naslonjena k debli starodavne ciprese,
roke prekrižane na prsih, kakor da bi se pripravljala na
skajno obrambo, glava pokoncu, nepremična, ne da bi
vztrepetala; moški pa dva koraka od nje, nekoliko sklju-
čen, ves spačen, iščoč gest in poz in govoreč v resnob-
nem molčanju gozda svoj čudni nagovor, podoben ka-
kemu ponočnemu čarovniku! potuhnjena luč siepice, ki
je odevala obadva s tajinstvenimi ža ki; črno vejevie
ciprese, ki je tvorilo med njiju glavnica zloveščo stre-
ho; okoli njiju pa neizmerne globlne noči, na dnu kate-
re so se nerazločno pačila krivuljasta debela dreves in
se je zdajpazdaj potuhnjeno plazila pogozdna golazen.
To je bilo strahotno in blazno obenem, kakor sanje,
vznikle iz prerazgrete domišljije kakega novega sli-
karja.

Ko je Bembo dogovoril, je umolknil.

Čakal je besede, geste, znamenja, ki bi mu dokaza-
lo, da se je dotaknil vsaj enega živca — ako že ne v
srcu, pa vsaj v duši Bianke.

Toda nič se ni zgodilo, kar bi mu moglo obuditi to
zarjo nade.

»Ali ste me slišali?« je zarenčal zamolklo.

»Ne,« je dejala Bianka.

»Slišali ste me. In ste me razumeli. Niti ene ni med
besedami, ki sem jih govoril, ki ne bi trepetala v vašem
duhu. Poslušajte me še nekoliko. Saj vidite, da sem po-
nižen, da vas prosim in rotim. Vsaj to vam hočem po-
vedati, koliko trpim od tiste blagrovane in proklete mi-
note, ko sem vas prvokrat zagledal. Nemogoče je, da se
me ne bi usmilili, in če vas ne gane toliko odkritosrčne
ljubezni, toliko solza in toliko bolečine, potem niste
ženska... Poslušajte... Kaj sem vam storil?... Nik-
dar nisem govoril z vami, niste me poznali, ne morete
me torej sovražiti, in vendar — ničesar razen sovrašt-
va ne vidim v vaših očeh. Ali se me bojite? Zakaj ne-
ki? Služiti vam hočem, biti hočem samo orodje vaše
slave, vašega bogastva in vaše sreče. Vse, kar imam
sil, uma in volje, vse hočem vporabiti samo v to, da vas
osrečim v tem življenju, ki se zdi vaši mladostni pa-
meti tako žalostno. Povejte, oh, povejte, usmilite se —
ali vas res ne ganejo moje besede? Ali vas moja brez-
mejna ljubezen ne navdaja vsaj s sočutjem do mene?...«

»Ne,« je dejala Bianka.

Takrat je zahtel od gneva. Solze, ki so ga skelele
v obeh, so izhlapele v ognju divjih strasti; njegove tre-
palnice so se obrobile z rdečim kolobarjem. Ničesar
več ni dejal. Toda hripavi vzdihljaji so napenjali njego-
ve prsi. Iztegnil je roke naprej.

Bianka se je vzravnala kakor kip in zbrala vse svo-
je moči za poslednjo borbo, toda njene roke so ostale
prekrižane na prsih.

Bembo je stopil korak naprej.

(Nadaljevanje sledi)

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

Mali oglasi, ki služijo v po-
redovalne in socialne namene
obšinstva: vsaka beseda 30 p,
najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in ogle-
si trgovskega ali reklamnega
značaja: vsaka beseda 50 p,
najmanjši znesek Din 10.—

Otroške, damske, moške nogavice,
žepne rute, pletenine, veste, puloverji
itd. Josip Šerec, Maribor, Aleksandro-
va cesta 23. 2128

Pletilje nogavic
in šivilje pletenin dobijo delo na dom.
Pletarna M. Vezjak, Vetrinjska ulica
št. 17. 2467

Nova hiša z mesarijo
se proda v Pobrežju Cesta na Brezje
78 pri Mariboru. 2496

Dijaka sprejem z vso oskrbo,
solnčna soba in električna luč Tatten-
bachova ulica 26. 2499

Pošten delavec se sprejme
na stanovanje. Koroška c. 74. 2475

Solske potrebščine, otroške nahrbtnike,
aktovke, galanterijo, drobnarijo, parf-
umerijo, pletenine, nogavice itd. na debelo
in na drobno priporoča

DRAGO ROSINA, Maribor
Vetrinjska ulica 26

2829

ŠOLSKE KNJIGE

za vse šole, in vse šolske potrebščine kupujte v

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Nove spalne in jedilne sobe,
po najmodernejših vzorcih, ugodno
ugodno prodam. Aleksandrova c. 48.
2536

Sprejme se na stanovanje in hrano
dve dijakinji. Soba lepa, hrana dobro.
Družinski člani dijaki višjih razredov
srednjih šol. Naslov pri Brzopodplati,
Tattenbachova ulica 14. 2457

Krasne pletene obleke
v veliki izbiri, po zelo nizki ceni pro-
daja: Pletarna M. Vezjak, Maribor,
Vetrinjska ulica 17. 2319

Prodam umivalno mizo
z marmornato ploščo in zrcalom, po-
steljo in dve stolici. Maistrova ulica
17, vrata št. 2. 2497

Naznanjam slavnemu občinstvu,
da sem ravno dobil vagon dalma-
tinca iz Šibenika. Točim 1 Din 10, čez
ulico Din 9. Ob sobotah in nedeljah
koncert. Za obilen obisk se priporoča
restavracija Vetrinjski dvor, Vetrin-
jska ulica 24, Hinko Kosič. 2504

Valenec, zdrav, blister dečko,
po možnosti z meščansko šolo, se
sprejme po ugodnih pogojih. Vatra-
kumulator. Ing. I. & F. Domicelj, Ma-
ribor. 2534

6 mesecev plačam naprej
za stanovanje z eno ali dvema sobama
in kuhinjo v Studencih ali v mestu.
Vseli bi se 15. oktobrom ali 1. nov.
Ponudbe na upravo lista pod »160«. 2511

Prazna solnčnata soba
se takoj odda. Vrbanova 61, pritličje.
2477

Učitelj daje instrukcije
osnovne in srednje šole po najmoder-
nejši metodi. Ura 15 Din. Naslove na
upravo pod »Delovna šola«. 2481

Čebulčke od hyacinthe in tulipane
priporoča v veliki izbiri, M. Berdajs,
Maribor. 2484

Velika soba,
opremljena ali neopremljena, prikladna
za pisarno, nasproti kolodvora, se od-
da. Naslov v upravi 2491

Kupim razne obleke,
čevlje, perilo, pernico, blazine, odeje
stole, ročni voz, moško kolo, otomane,
postelje in sploh pohištvo. Pismene
ponudbe na M. Makor, Rajčeva ulica
1, Maribor. 2492

Prodaja in popravila ur
z garancijo po nizki ceni pri
Jakobu Mulavec, Kralja Petra
trg 1 (pri drž. mostu). 2512

Fotografiram vse!
Portreti, brzoslake, industrija, sport.
Najnovejši aparati in svetlobne napra-
ve. Novo urejen fotoatelj. Fotomeyer,
Gosposka 39. 2286

Blagajna
zelo pripravna za mesarje se po ceni
prodaja. Vprašati v trgovini Preac, Gla-
vni trg 13. 2512

Sobo in črkoškanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Fra-
njo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Najvišje cene
plača za staro zlato, srebro in novce
kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin,
Maribor. Gosposka ulica 15. 1548

Priložnost,
motorno kolo Ariel 550 ccm poceni za
prodati, radi odpotovanja. Vpraša se v
pisarni Scherbaum. 2510

Kratek klavir, pripraven za začetnike
prodam za Din 3300. Prešernova 34 II.
2513

Dajte avtomobile,
motorje, in kolesa strokovnjaku v po-
pravo. Vozili boste potem sigurno in
brez defektov. Popravila se izvršujejo
točno in po brezkonkurenčnih cenah.
A. Komel, mehanična delavnica, Alek-
sandrova c. 169. III

Dobro ideča trgovina
z mešanim blagom, 15 minut izven Ma-
ribora se zelo ugodno prodaja. Ponudbe
na upravo lista pod »Dober zaslu-
žek«. 2514

Sprejem 15 letno priprosto deklico
za dnevno nekaj ur za nadzorstvo 1
otroka. Poizve se v upravi. 2514

Vinska trgatev
in vrtna veselica v Kamnici bo v go-
stilni Slokan v nedeljo, 6. t. m. ob 3.
uri popoldne. Vstopnine prosto. 2486

Otroka vzamem na hrano.
Gozdna ulica 30. Pobrežje. 2495

Sobo s separatnim vhom
in električno razsvetljavo oddam s 15.
oktobrom. Naslov v upravi lista. 2498

Harmoniko »Lubas«
tri-vrstno, še novo, prodam za 1400
Din. Seme, Ptuj, hotel Slon. 2526

Širi sobno stanovanje
se odda proti odkupnini. Nasproti sod-
nije. Ugodno za pisarno (odvetnika).
Naslov v upravi lista. 2519

Izvežbana pletilja
se takoj sprejme. Predstaviti se pri
Novak, Tržaška cesta 1 I. 2520

Splošna stavbna akcija 30—40% ceneje
zidanje zlasti za zasilna stanovanja.
Načrti, proračuni, nasveti najceneje.
Sotrudniki stavbene obrti dobro došli.
Pisanim vprašanjem priložiti znamke.
»Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 2521

Zaveze, mrežaste in klekljane čipke,
posteljna pregrinjala, damsko perilo,
senčnike, vezenine, monograme naro-
čite najceneje pri Olgi Kosér, Ciril-
Metodova 12. desno. 483

Vse vrste pletenin po meri,
ženske obleke, veste, puloverje, zim-
sko spodnje perilo, nogavice in vsako-
vrstna popravila izdeluje najbolje, naj-
hitreje in najceneje: Strojna pletarna,
Vojašniška ulica 2. 2318

Velika izbira
čipk, batist, popelin, šifon, za damsko
perilo. Josip Šerec, Maribor, Aleksan-
drova cesta 23. 2127

Specialist za notranje bolezni
Dr. Franjo Pavlič
je otvoril svojo prakso
v Mariboru, Aleksandrova c. 16/I.
Ordinira od 8. do 12. in od
14. do 16. ure. — Ob nedeljah
in praznikih predpoldne.

2509

Exportna hiša „LUNA“

Najcenejši nakup galanterije, vezenine, otroških igrač ter pletenine
domaćega izdelka

otročje nogavice od	Din 5— naprej
damске nogavice od	Din 7— naprej
moške nogavice (sokni) od	Din 6— naprej
vezenine od	Din 1— naprej
čipke od	Din 1— naprej

Pleteni telovniki z rokavi, puloverji, cele obleke, perilo za dame
in gospode, za novorojenčke opreme lastnega izdelka. — Čevlje
za dom, čevlje za telovadbo, otroške čevlje in sandale. Nadalje
nudim: kravate, samoveznice, svilene trake, gumbe, sploh vse
potrebščine za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah.
Torbice, nahrbtnike, škafije za peresnike, table itd. v veliki izbiri.

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to
zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih 2388

Vse iz čiste volne in tako poceni, kakor še dosedaj
nobeno leto. Zato pa predno te reči kupite, si oglejte to

VELIKO ZALOGO v pletarni M. VEZJAK
Maribor, Vetrinjska ulica 17

BRITVICE

Gillette, Mem extra,
Mem de Luxe, Mond
extra, Timor in vse
brivske potrebščine nudi naj-
ugodnejše galanterijsko trgovino

Drago Rosina
Vetrinjska ulica št. 26.

Darujte za spomenik
KRALJU PETRU

Ptujčani!

Brivski salon
Jožko Seme
Ptuj, Glavni trg

pri cerkvenem stolpu se
priporoča. Postrežba točna
in poceni. 2525

ANA HOBACHER
Aleksandrova c. 11, priporoča

V NAJVEČJI IZBIRI

Kostumi se izdelujejo po meri.

kostume, puloverje, veste, nogavice, rokavice

Najboljša kvaliteta, nizke cene! Oglejte si izložbe!

2507

„MERAKL“

282

barve, mastila, lake, kit, klej,
emajle, čopiče in zajamčeno
čisti firnež najboljše vrste
nudi tovarna

MEDIĆ-ZANKL, MARIBOR

D. Z. O. Z.

PODRUŽNICA, GLAVNI TRG STEV. 20

TRIUMPH

PAVEL NEDOG

barva v vseh barvah in čisti vse obleke strokovnjaško
kemičnim potom najlepše in najhitreje. 2532

MARIBOR, RAZLAGOVA UL. 22. TEL. 2280 — GOSPOSKA 33. TEL. 2127

Največjo izbiro

jesenskih damskih klobukov

najnovejše fazone nudi najugodnejše

M. JAHN, modistinja
Maribor, Stalna ulica št. 2

Popravila točna in po nizki ceni

Divji kostanj

na debelo kupim in plačam garantirano najvišjo ceno. — Veletrgovina

Ivan Sluga, Maribor, Tržaška 5
Telefon 2272 2350

Maxsvetli bolje!
Notranje matirane žarnice olajšajo dobro razdelitev svetlobe.

OSRAM

Povprašaj elektro-strokovnjaka.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da **sem otvoril**

ATELJE ZA FINO MOŠKO PERILO

ter sprejemam naročila v svoji trgovini, **GOSPOSKA ULICA 24**, kjer imam na izbiro veliko zalogo čefirjev, popelinov in svile. — Se priporoča

I. BABIČ

Postelne odeje

gradl za žimnice, perje in puh, se dobi pri trrdki

Franjo Majer, Maribor

KAJENJE JE STRUP!

Vsak se lahko igraje odvadi zdravju škodljivem kajenju, z našimi „EX“-tabletami. V 14 dnevih prestane tudi najstrastnejši kadilec kaditi, ako vzame „EX“-tablete dnevno trikrat. So popolnoma neškodljive. Omot Din 39.— in poština. Cela kura pet omotov Din 145.—, franko.

Razpošilja po povzetju

„Aurora“ Sekt. 19, Novisad, Željeznička 38.

Naznanilo

s katerim naznanjam cenjenemu občinstvu iz okolice Maribora, da je to laž, da bi bil g. Arbeiter, Maribor kupil divji kostanj iz okolice Maribora, pač pa je omenjeni kupil kostanj od Olepševalnega društva za mesto Maribor in od Olepševalnega društva za magdalensko predmestje, **nikakor pa ne iz okolice**. Radi tega proda lahko vsak svoj kostanj kamor hoče. Jaz plačam za letošnjo žetev Din —50 za kg in še več. Veletrgovina s surovinami

Ivan Sluga, Maribor,
Tržaška cesta 5 — Telefon 2272

Dnevno sveže

kislo zelje

v znano dobri kvaliteti priporoča

M. Berdajs, Maribor, Trg Svobode

Naibolj razvialene dame in gospode

lahko zadovolji s svojimi prvovrstnimi specijalnimi predmeti za nego ust, zob, las, nohtov in telesa. Ustno vodo, zobno pasto, kožno kremo, lasnim praškom, brilantno, pudrom, toaletnim milom, parfemi in kolinsko vodo (tudi odprto), ščetkami za zobe in nohte, čopiči za britje, rezili, krpami za umivanje, glavniki, lasnimi mrežami, razprševalci parfema (prikladno za darila), pralnimi sredstvi za gospodinjstvo.

Stalna ulica 6 **Parfumerija** Stalna ulica 6

VELIKA REKLAMNA PRODAJA

Radi prevzema trgovine prodajam po znatno znižanih cenah: ženske, moške in otroške nogavice, pletenine, veste, puloverje, žepne rute, dežnike, moško perilo, samoveznice, naramnice in ovratnike. Za šolo: aktovke, torbice, nahrbtnike, ročne torbice, volno, hombaž svilo, vezene čipke, trake, elastiko. Zaloga D. M. C. ter razno blago za ročna dela in pletenje. Potrebščine za šivilje in krojače.

JOŠIP ŠEREC, MARIBOR
Aleksandrova cesta 23, preje Slavko Černatč

KAVARNA „JADAAN“

V soboto, dne 5. oktobra

OTVORITEV

novourejenih delov kavarne

Igra priznana dobra godba, ki bo od sedaj naprej koncertirala vsako sredo, soboto in nedeljo

Kakor napovedujejo vremenski preroki bo zima letos še hujša kot lanijska.

Dasiravno je vreme izvanredno toplo in ugodno je vendar **neobhodno potrebno**, da se že sedaj vsak zanima, kje si bo najugodnejše in naj cenejše nabavil

L. ORNIK KRZNO

kot obšivek za zimski plašč.

Specijalna izbira tega predmeta je le pri trrdki

L. ORNIK, MARIBOR, KOROŠKA 9

kjer si vsak lahko povsem neobvezno ogleda bogato zalogo.

Zavarovalna družba

zelo dobro uvedena v Sloveniji specijelno v Mariborski oblasti, išče zastopnike za Maribor in okolico. Krajevni zastopniki in akviziterji se sprejmejo. Ponudbe pod „Zavarovalna družba“ poslati na upravo „Večernika“.

Gospel

Hčerke!

V hotelu „Pri Zamorcu“, Gosposka ul. 30, **otvori v ponedeljek, dne 7. oktobra 1929**, znana voditeljica lanske graške rastave „Pogrnjena miza“ gospa **Helena Heyand-Düsseldorf** njen edini tri-dnevni letošnji

tečaj za fino pogrinjanje mize

v zvezi s predavanjem „Bon-ton v modernem življenju — kako naj jemo?“ — Med drugim se bodo štiri različne mize s sodelovanjem dam popolnoma pogrnile, pri čemer se bo upotrebljal samo najmodernejši porcelan, kristal in srebro.

Kako vabiš goste in kako prirejaš svečanosti? Nauk o olik in obnašanju. Serviranje uslužbencev in gospodinji. Zlaganje servjet, vistni red jedil in t. d.

Dnevni tečaj od 15—17 ure, večerni tečaj od 20—22 ure. Honorar za tečaj 75 Din.

Vstopnice v trgovini muzikalij Höfer.

TRGOVINA ČEVLJEV, K. VUKAŠINOVIČ NASL., MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 13

priporoča svojo bogato zalogo prvovrstnih čevljev po brezkonkurenčnih cenah. Pred nakupom oglejte si izložbe.

Čevlji za gospode, prvovrstna izdelava, dobra kvaliteta, elegantna oblika
Din 248.- — 298.-**Damski trpezni čevlji**, črni in rjavi, čedne oblike, prvovrstna kvaliteta
Din 198.- — 228.-**Damski promenadni čevlji**, duhaško ročno delo, v najnovejših modnih
barvah, elegantna fina oblika od
Din 248.- — 288.-**Brez konkurence. Kombinacije** s pristno kačjo kožo
Din 288.- — 298.-**Vsak teden novi modeli!**

Naročila po meri se izvršujejo takoj, ceneno in po različnih vzorcih!

I. marib. barvarna in kem. pralnica**Ludvik Zinthauer**Sprejemalnica: Glavni trg 17
Delavnice: Usnjarska ulica 21-23
Ustanovljeno: 1852 2426V zalogi velika izbira trpežnih barhentov
(Hämmerle) pralnega baržuna, šofa
za plašče za dame in gospode l. t. d. v manu-
faktorni trgovini 2431**ANTON MACUN**v Mariboru, Gosposka ulica 10.
Ogled brez kupne obveze.**Kožuhovinasti
plašči**in **krzno** za obšive
novo dospel. Krzno od
Din 30.- naprej.**K. GRÄNITZ**krznar
Gosposka ulica št. 7

Spominjajte se CDM!

Radi**inventure, zelo znižane cene!**Galanterija, igračke, drobnarija, hišne in kuhinjske potrebščine, na-
hrbnički, košarice za na trg, ročna dela in otroški vrtec. Vse vrste
ščetk za glavo, obleke in čevlje, ščetke za zobe od Din 1.50 naprej.
Vse vrste čipk in vezenin. En karton šolske pavole bele Din 21.-,
karton šolske pavole rjave in črne Din 25.-, 6 parov moških nogavic
Din 39.-, 6 parov damskih nogavic Din 39.-, 6 žebnih robcev Din
14-18.-, 6 ovratnikov, trde ali kaučuk Din
18.-, perilni trak, bel ali barvani m Din 1.-
itd. Prepričajte se sami in ostali bodete sigur-
no stalen odjemalec. Se priporoča**Josip Mlinarič**
Maribor, Glavni trg 17**ZEISS
PUNKTAL**Diplomirani optik
z državnim izpitom**PETELN**
MARIBOR, GOSPOSKA 5**Mariborska lesna industrija****A. Domicelj**

Koroška cesta št. 46

Telefon 2160

**Parna žaga in strojno
mizarstvo**Izdeluje pohištvo, oprave trg. lokalov, stopnice,
okna, vrata, ladijski pod, tople gred. okvirje itd.
Prevzame sploh vsa v mizarstvo stroko spadajoča
dela in popravila. — Košare za sadje.**Umetna sušilnica in parilnica**Ima v zalogi razne vrste lesa, deske, remeljne,
letve, vezane plošče itd. — Mehka meterska
drva, prostorni meter po Din 50.-, pri večjem
odjemu po Din 45.- — Bukova cepana drva.**Postrežba solidna! Cene zmerne!****Kupuje** po dnevnih cenah vse vrste okroglega
lesa, predvsem smrekovega.**V nedeljo, dne 6. oktobra**
gremo vsi na**vinsko trgatstvo s plesom**

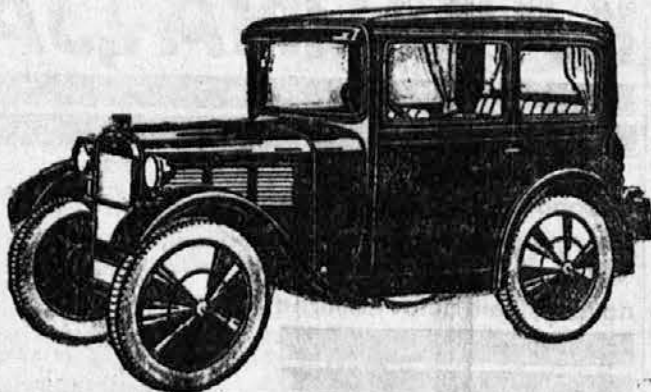
srečolovom in šaljivo pošto v gostilno

Franca in Marije Reininger
(prej gostilna Cernovšek)

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 79

Tam bomo dobro postreženi z najboljšimi vini iz Slov. goric, z
„Union“ pivom in vsakovrstnimi mrzlimi in toplimi jedili. Čisti
dobiček srečolova je namenjen ubogim otrokom mesta Maribor.
Začetek ob 15. uri pop. Policijska ura podaljšana.Za obilen poset se priporočata **Franca in Marija Reininger.****Jesenske in zimske novosti**kakor tudi plašči in obleke se
dobijo v Trgov. domu, Maribor,
v največji izbiri in na ceneje**I. Pregrad**Glavno
zastopstvo:**Jos. Moravec****MARIBOR**

Slovenska ul. 12

Dixi-auto preizkušen na Ljubelju

Uporaben tudi na najslabših cestah!

Cene:
odprt 2 sedežni Din. 32.000.-
odprt 3 sedežni „ 34.800.-
coupé 2 sedežni „ 38.500.-
limuzina 3 sedežni „ 40.000.-**Edison Bell Penkala d. d. Zagreb****Gramofoni**in
gramofonske ploščeznamke **Edison Bell Penkala,**
His Masters Voice
Columbia 2157Tudi na dolgoročno odplačila na obroke!
Zahtevajte brezplačne cenike!

Samoprodaja:

Jos. Martinz**Maribor**

Gosposka ulica 18

OBLASTNA HRANILNICA MARIBORSKE OBLASTI

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje)

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje
in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge
v denarno stroko spadajoče transakcije. — Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebni-
kov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje najugodnejše. — Za vse obveze Oblastne hra-
nilnice mariborske oblasti jamči mariborska oblast z vsem svojim premoženjem in z svojo davčno močjo.
Zato je zavod najvarnejši v celi oblasti. — Vlagatelj izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.